

Og samtidig med, at man forlanger dette af de andre Klasser og da altsaa særlig af de næringsdrivende Klasser, saa nægter man vedblivende fra Rigsdagens Side de Industridrivende Tilladelse til for egen Regning og Risiko at slutte sig sammen i en Kreditforening, som ikke i mindste Maade paakalder nogen Garanti fra Statens Side. Dette forekommer mig ikke at være synderlig hensynsfuldt og liberalt. — Jeg for mit Vedkommende ser mig ikke i Stand til at stemme for det foreliggende Forslag om en Statsgaranti for Kreditforeningsobligationer.

Lovbestemt Rentefod.

Et i Folketinget indbragt privat Lovforslag gaar ud paa en Forandring af Loven om Rentefod af 6. April 1855. Fra Udvalget angaaende dette Lovforslag er der fremkommet en Betænkning, i hvilken nogle Medlemmer anbefale, at Bestyrere af offentlige og under offentligt Tilsyn staaende Midler ikke skulle kunne erhverve Bevilling til højere Rentefod end den »legale«, der skal nedsættes fra 4 til $3\frac{1}{2}$ pCt. Omvendt fremhæve Udvalgsmedlemmerne J. Hage og Scharling, at Lovforslaget er i afgjort Modstrid med den Stilling, som Lovgivningsmagten i Løbet af de sidste 40 Aar har taget til dette Spørgsmaal.

Efterat en Rentefod af 4 pCt. i lange Tider havde været fastslaaet i Lovgivningen som den højeste, der maatte tages af alle Udlaan, besluttede man i 1855 ved Lov af 6. April at frigøre Rentefoden for alle Laan, der ikke vare sikrede ved Pant i fast Ejendom,

og samtidig tillodes det Debitorerne at svare indtil 6 pCt. af Prioritetslaan, dog saaledes, at de skulde søge Bevilling til at svare højere Rente end 4 pCt., hvilken Bevilling skulde betales med $\frac{1}{2}$ pCt. af Laanets Størrelse, dog ikke over 64 Kr. for et Laan. Da det i 1857 viste sig vanskeligt for adskillige Debitorer at erholde Laan paa disse Vilkaar, tillodes det ved foreløbig Lov af 29. December 1857 at udstede Bevilling ogsaa til at svare højere Rente end 6 pCt., en Tilladelse, som bortfaldt, da de forandrede Forhold allerede i Marts 1858 gjorde den overflødig. Derefter bestemtes det i 1858 ved Lov af 30. December, at Bevillingerne kunde meddeles gratis. Og omtrent 20 Aar senere bestemtes det efter Finansudvalgets Initiativ, at Rentebevillingen skulde udstedes uden Betaling. Dog bliver Andragenderne om Bevilling til at svare højere Rente end 4 pCt. at forsyne med et Stempelmærke til 65 Øre.

Bevægelsen er saaledes stadig gaaet i Retning af at udvide og lette Debitorernes Adgang til at svare højere Rente end 4 pCt. Og at dette er sket i Debitorernes Interesse, fremgaar tilstrækkeligt af selve det Faktum, at de maa søge Bevilling dertil, saavel som deraf, at det hører med til de Begunstigelser, der indrømmes Kreditforeninger, at Interessenterne i disse skulle være berettigede til at afslutte Laan til højere Rente end 4 pCt. Og i det fornylig til Rigsdagen indbragte Andragende om Oprettelsen af en Centrallaanekasse er det ligeledes fremhævet, at der i Debitorernes Interesse bør gives dem Adgang til at svare højere Rente end 4 pCt. uden Bevilling. De nævnte Udvalgsmedlemmer skønne da ikke, at de nuværende Tidsforhold tale for at paalægge Debitorerne udenfor Kreditforeningerne den særlige Byrde, nu at skulle søge Bevilling for at svare en Rente af imellem $3\frac{1}{2}$ og 4 pCt. og betale Stempelafgift for at naa denne Begunstigelse.

De anførte Medlemmer kunne saa meget mindre anse det for rigtigt, som det paa ingen Maade kan siges, at den almindelige Rentefod nu allerede er $3\frac{1}{2}$ pCt., og at man uden Vanskelighed kan faa Laan mod Prioritet i fast Ejendom til denne Rente. At slutte fra Kursen for Kreditforeningsobligationer til Rentefoden for direkte Udlaan i faste Ejendomme, gaar aldeles ikke an; det er en lignende Misforstaaelse, som om man i Diskontoen for Handelsvexler vilde se et Udtryk for Rentefoden for lange Laan. Thi de Kapitaler, der søge Anbringelse i Kreditforeningsobligationer, ere for en Del af en anden Beskaffenhed end de, der søges direkte anbragte i Prioritetslaan. Dels er det Kapitaler, der ere for smaa til sidstnævnte Anbringelse, og dels og fornemmelig er det Kapitaler, som ønskes holdte saaledes disponible, at de med kort Varsel kunne erholdes tilbage ved Obligationernes Salg. Men selv ved Kreditforeningsobligationer nominelt til $3\frac{1}{2}$ pCt. er Renten faktisk højere. Derhos er den nu gennemførte Konvertering af Kreditforeningsobligationer et afgørende Bevis for, at Rentefoden, som ganske vist er i en nedadgaaende Bevægelse, først i Begyndelsen af næste Aarhundrede ventes at være nedbragt til $3\frac{1}{2}$ pCt.; thi dette Aarhundrede ud have Debitorerne jo forbundet sig til fremdeles at svare 4 pCt.

Nu at erklære $3\frac{1}{2}$ pCt. for den almindelige Rentefod vilde derfor være et forhastet og langt fra med Virkeligheden stemmende Skridt.

Mindrøtallet maa derfor fraraade Vedtagelsen af Lovforslaget som ikke stemmende med de faktiske Forhold og som stridende imod Debitorernes berettigede Krav og Interesser.
